

Årsmöte 2025 protokoll

Föreningens namn: Föreningen för digitala fri- och rättigheter

Organisationsnummer tilldelat av Skatteverket: 802461-0852

När: 10 mars 2025 18:00-19:30

Plats: Sunet, plan 3, Tulegatan 11, 113 53, Stockholm (möjlighet för deltagande online finns ej)

Närvarande: 20 medlemmar varav följande personer ur styrelsen: Elias Rudberg, Börje Ohlman, Päivi Morell Heinänen, Andreas Bäckström, Mattias Axell, Alessandro Distaso.

Anmälan och frågor: skicka ett mail till dfri@dfri.se

1. Mötets öppnande

Mötet öppnades 18:02

2. Val av mötets ordförande

Peter Michanek valdes till mötets ordförande.

3. Val av mötets sekreterare

Andreas Bäckström valdes till sekreterare.

4. Mötets behörighet

Enligt stadgarna ska årsmötet hållas senast den 31 mars varje år. Kallelse ska ske minst fyra veckor i förväg. En kallelse har publicerats på föreningens [hemsida](#) 27 januari 2025 och skickats samma dag till alla medlemmar som har anmält en e-postadress.

Mötet beslutades vara behörigt.

5. Fastställande av röstlängd

20 närvarande som har betalt medlemsavgift.

Röstlängden fastställdes.

6. Godkännande av dagordningen

Mötet godkände dagordningen.

Övriga frågor

1. Situationen med EDRi, information om årsmötet 2024.

2 Förslag att årsmötet delegerar styrelsen att fastställa avgiften för organisationer tills nästa årsmöte. Dagordningen fastställdes.

7. Val av två personer att justera protokollet och vara rösträknare

Päivi Morell Häininen valdes till justerare.

Magnus Ericmats valdes till justerare.

Päivi Morell Häininen valdes till rösträknare.

8. Styrelsens verksamhetsberättelse för förra året

- Guide för att ta bort personuppgifter från nätet:** En guide utan betalvägg togs fram och publicerades fritt tillgänglig. Guiden har fått positiv respons.
- Öppet brev om öppen källkod:** Styrelsen skrev under ett öppet brev tillsammans med andra organisationer för att främja användningen av öppen källkod.
- Rätten att reparera:** Mattias Axell berättar om utvecklingen inom området där föreningen har deltagit. En tv-intervju var planerad, men genomfördes inte.
- Artikel om konsekvenserna efter Chat Control:** En analys av möjliga följder av lagstiftningen.
- Intervju med NOYB (noyb.eu):** Genomfördes och publicerades.

6. **Arrangemang av SamNet 2** : Konferens med fokus på digitala rättigheter genomfördes lyckat.
7. **Deltagande vid Internet Party, oktober 2024**: Representation från föreningen fanns på plats.
8. **Webbinarium om upphovsrättsinskränkningar**: Genomfört i samarbete med Wikimedia och SVT.
9. **Svar på remisser (7 stycken)**: Föreningen har svarat på ett antal remisser, vilket inkluderade områden såsom e-legitimation, hemlig dataavläsning, digital infrastruktur och signalspaning m.m.
10. **Drift av exit-noder i Tor-nätverket**: Arbetet med Tor-noder har fortsatt och relevant information finns länkad på dfri.se.
11. **Närvaro vid EDRI:s årsmöte**: En representant från föreningen deltog.

Under mötet uppkom en fråga om vad Tor-noder är. Frågan besvarades i pausen av tekniskt insatta personer.

Elias Rudberg informerade om e-legitimationsprojektet. Projektgruppen har haft regelbundna aktiviteter, i genomsnitt varannan vecka.

Beslut: Styrelsens verksamhetsberättelse läggs till handlingarna.

9. Ekonomisk berättelse för förra året

Andreas Bäckström presenterade den ekonomiska berättelsen. De viktigaste punkterna involverar:

1. Att föreningen har en fortsatt stabil medlemsbas runt 200 medlemmar. Det finns viss osäkerhet i hur man ska räkna medlemsbasen eftersom anonyma donationer är möjliga och medlemsavgiften riskerar att sammanblandas med donationer. Det vore bättre att ha ett mer ordnat flöde för betalning av medlemsavgiften.
2. Att föreningen har mottagit en något större donation från dataskydd.net som lagt ner sin verksamhet och donerat del av kvarlåtenskapen till DFRI.
3. Att föreningens Bitcoins har realiserats till fiat och förts in på räntebärande sparkonto tillsammans med övriga medel. Detta har bokförts under "övrigt".
4. Under 2024 har några större planerade inköp genomförts som omfattar hårdvara till föreningens utrustning.
  - Det framfördes en åsikt att det kan vara missvisande att redovisa intäkten från bitcoin under innevarande år.
  - Diskussion fördes om hanteringen av Bitcoin-transaktioner.
  - Det påpekades att posten för trafik verkar låg och bör kontrolleras om det bokförts fel.

Förslag:

1. Att Bitcoin-donationer bokförs som donationer.
2. Att detta inkluderas i den ekonomiska berättelsen.
3. Att föreningen tydligt redovisar den historiska hanteringen i den ekonomiska berättelsen för ökad transparens.
4. Att det noteras att föreningen egentligen har ett minusresultat.
5. Att kassör kontrollerar och ev. uppdaterar avsnittet om trafik för möjliga felaktigheter.

Beslut: Förslaget bifölles.

- En medlem reserverade sig mot beslutet.
- Information från ordförande att den tidigare Bitcoin-adressen har tagits bort från föreningens hemsida.

10. Revisorernas berättelse för förra året

Revisorn konstaterade att föreningens ekonomi är välskött och att verksamheten bedrivits i enlighet med stadgarna.

Rekommendation: Revisorn rekommenderar ansvarsfrihet för styrelsen.

Beslut: Revisorernas berättelse läggs till handlingarna.

11. Ansvarsfrihet för förra årets styrelse

Styrelsen beviljas ansvarsfrihet.

12. Årets verksamhetsplan

12a. Ordföranden presenterade förslaget till årets verksamhetsplan.

Föreningen ska fortsatt fungera som en plattform för verksamhet i enlighet med stadgarna, med de resurser (ekonomiska, tekniska och mänskliga) som finns tillgängliga.

Följande prioriterade områden har identifierats:

Modernisering av medlemssystemet, det finns behov av en modern och säker lösning för medlemshantering. Senare tidens utveckling och incidenter på området som rör föreningars hantering av medlemsuppgifter ställer krav på säkerhet. Styrelsen känner inte till någon befintlig krypterad lösning inom föreningsvärlden. Föreningen bör därför se över möjligheten att anlita extern kompetens för att utreda denna typ av administrativa utmaningar och föreslå lösningar. En lösning kunde eventuellt samordnas med andra föreningars behov, och att t.ex. ta initiativ att utveckla öppen mjukvara för ändamålet kan vara en väg framåt som går i enlighet med föreningens stadgar. Ett sådant system bör stödja automatiserade medlemsutskick för att ta bort manuella administrativa moment.

Det finns också ett starkt behov av utveckling av bokföringssystemet. Det nuvarande systemet är en teknisk lösning där integrationer försvåras, funktioner saknas, och mjukvaran i sig är inte tillräckligt tillgänglig för att hanteringen ska bli lätt. Föreningen har undersökt alternativ som t.ex. SpeedLedger, vilket är baserat på en amerikansk molntjänst. Personuppgifter behöver dock inte förekomma i bokföringen, och risken för integritetsintrång kan hanteras på så sätt om lösningen i övrigt håller god säkerhet. Ett bättre bokföringsprogram skulle underlätta administrationen starkt.

Det finns också behov av förbättrade rutiner inom föreningen på många områden. Rutinerna gör arbetet lättare och mer lättöverskådligt. Exempelvis skulle en bättre strukturerad process underlätta att driva projekt, möjliggöra engagemang i externa samarbeten och debatt, anordna möten, och delta i branscharrangemang eller hålla egna events. SamNet är en sådan tradition som erbjuder många samverkansytter.

Föreningen behöver även se över sitt engagemang och hitta bättre kanaler för att nå ut. En tydlig väg är ökad samverkan med föreningar som har liknande intresse och uppdrag, och samarbetet med dem bör stärkas för att se om de har bättre kanaler för att nå ut. Frågor som att aktivt svara på debattartiklar och vid behov ta hjälp av extern kompetens i viktiga frågor är processer som behöver kunna gå snabbt och enkelt.

Sammantaget så mynnar dessa behov av att stärka administrationen ut i att föreningen bör budgetera och undersöka möjligheten att anlita en mer operativ person, som kan agera generalsekreterare. Föreningen har genom försäljningen av kryptovalutan nu realiserat tillgångar där en del kan investeras i en sådan satsning.

Förslaget diskuteras. Peter Michanek nämner att i andra länder har liknande organisationer anställd personal och egna kontor. Att ta steget från en mindre ideell förening kräver resurser och struktur. En anlitad person bör även arbeta med att säkra sin egen finansiering. Det finns till exempel möjlighet att söka fondmedel för finansiering, men det här är ett arbete som kräver tid och resurser. Diskussionen mellan fortsatte med inspel på hur kravspecifikationen för en sådan tjänst bör se ut. Vilka är de centrala problemområdena? Hur tas en möjlig kravspecifikation fram? Det påpekas av en medlem att

det kan finnas en potentiell konflikt mellan betalda och ideellt arbetande krafter i föreningen, vilket bör hanteras med tydliga riktlinjer.

Förslag:

Utrymme i budget för en roll som arbetar på uppdrag av styrelsen mot ersättning skapas.

Syftet är att underlätta administration och säkra finansiering.

Föreningen har teknisk kompetens för att ta fram en kravspecifikation och leda en problemdialog, och utifrån detta även arbeta fram riktlinjer för rollen.

Den nya styrelsen ska ha flexibilitet att arbeta vidare med uppdraget, kravspecifikation, och rollbeskrivning för rollen. En prioriterad uppgift för en generalsekreterare är att säkra finansiering för både sin egen roll och föreningens fortsatta utveckling.

Föreningen bör undvika arbetsgivaransvar och inkomstskattemässiga effekter och därför anlita kompetens som själv kan hantera detta inom sin egen verksamhet.

Budgeten för förslaget sätts till 100 000 kr för 2025.

Förslaget antogs av årsmötet.

12b.

Verksamhetsplanen fastställd.

13. Årets budget och fastställande av medlemsavgift

Kassören presenterar förslag på budget för 2025.

I stort sett så projiceras föreningens intäkter vid sidan av realiseringen av Bitcoins vara desamma under 2025, med tillägg för förslaget på en arvoderad administratörsroll (generalsekreterare). Det har inkommit ett förslag från representant från sysadmingruppen att öka budgeten för trafik och hårdvara till 30 000 respektive 20 000. Räntan bedöms öka till ca 10 000 kr / år utifrån att kryptovalutan realiserats till fiat och placerats på räntebärande konto.

Följande synpunkter på budgeten inkommer under mötet.

- Höj budgeten för post och bank till 10 000 eftersom dessa tjänster blir progressivt dyrare
- Se över om Trafik verkligen kostat 16 000. (se ekonomisk berättelse)
- Sysadmingruppen förtydligar att man bör öka både posten Trafik och Utrustning
  - Förslag att öka posten Trafik till 30 000
  - Förslag att öka budget för Utrustning ändras till 30 000
- Förslag att öka budget för evenemang till 25 000 om extra aktiviteter ska planeras.

Övriga synpunkter:

- Flytta posten bitcoinförsäljning till donationer.
- Medlemsavgiften bör fastställas till exakt 150 kr och kommuniceras så i alla kanaler.
- En generalsekreterare / administratörsroll bör ha i sitt uppdrag att se över vilken typ av kapitalförvaltning som ger mest avkastning i relation till risk och tillgänglighet. Det är möjligt att nuvarande bank inte har de mest gynnsamma villkoren för positiv ränteutveckling.

Budgeten med föreslagna ändringar föreslås.

Beslut: Förslaget antas

14. Val av årets styrelse

Valberedningen har förberett årets val och presenterade de föreslagna styrelsemedlemmarna.

Presentation av styrelsemedlemmarna:

- **Ulrika Vincent:** Mjukvaruutvecklare med intresse för integritetsfrågor.
- **Tim Sandgren:** Engagerad i open source, har koppling till DFRI via avgående ordförande Mattias, samt följer utvecklingen inom bokföring.
- **Shadley Batte:** Teknisk specialist.
- **Christian Häggström:** Arbetar med e-legitimation och är aktiv i e-legitimationsprojektet i föreningen.
- **Elias Rudberg:** Arbetar med e-legitimation och är en del av sysadmin-gruppen.
- **Päivi Morell Heinänen:** Brinner för integritetsfrågor och arbetar med informationssäkerhet och dataskydd inom offentlig sektor.
- **Börje Ohlman:** Har lång erfarenhet av styrelsearbete inom DFRI, tidigare även verksam i ISOC.SE, har arbetat på Ericsson och representerat DFRI vid EDRI:s årsmöte.
- **Alessandro Distaso:** Arbetar på Sunet med digitala identiteter, har tidigare jobbat med webbutveckling och har ett stort intresse för integritetsfrågor.

Följande styrelse valdes:

- **Börje Ohlman**, ordinarie ledamot
- **Christian Häggström**, ordinarie ledamot
- **Elias Rudberg**, ordinarie ledamot
- **Päivi Morell Heinänen**, ordinarie ledamot
- **Shadley Batte**, ordinarie ledamot
- **Tim Sandgren**, ordinarie ledamot
- **Ulrika Vincent**, ordinarie ledamot
- **Alessandro Distaso**, suppleant

Rollerna ordförande, kassör och sekreterare fördelar styrelsen inom sig på det konstituerande mötet.

15. Val av årets revisor

Valberedningen föreslog Cynthia Revström som revisor för det kommande året.

Beslut: Cynthia Revström valdes till revisor.

16. Val av årets valberedning

Styrelsen föreslog följande personer till årets valberedning:

- **Andrei Zidaric**
- **Jeremiah Lee**
- **Fia Ewald:** Aktiv inom informationssäkerhet och opinionsbildning kring integritets- och demokratifrågor.

Förslaget bifölls.

17. Styrelsens förslag

Förslag om stadgeändring

En större del av stadgeändringen genomfördes föregående år.

Enligt §16 i stadgarna krävs två separata årsmöten för att genomföra ändringen och lägga till ordet *ideell* i 17 §. Syftet med ändringen är att tydliggöra föreningens ändamål och hur dess medel ska hanteras vid en eventuell upplösning (§17).

Beslut: Förslaget antogs.

18. Motioner

18.1 Motion: Ökad transparens och engagemang genom projektuppföljning och projektpolicy

Motionärerna presenterade förslaget:

Motionen föreslår att projekt som drivs inom föreningen ska presenteras för hela föreningen genom projektuppföljning. En projektpolicy ska antas för att tydligt beskriva hur projekt ska redovisas. Syftet är att öka transparensen och delaktigheten inom föreningen.

Diskussion:

En åsikt framfördes att motionen inte bör genomföras som ett strikt krav, då ökad administration tynger projekten, som är tillräckligt svåra att starta.

Styrelsen informerade om att en projektguide redan finns på föreningens hemsida, men att denna saknar uppföljningsprocess.

Förslag lades fram om att bifalla motionen, men att den ska hanteras inom ramen för den befintliga projektguiden.

Ytterligare synpunkter:

Medlemmen Cynthia Revström föreslog att motionen kan bifallas med tillägget att det bör vara en medlemsgynnande aktivitet för att skapa engagemang, exempelvis genom en årlig aktivitet där medlemmar bjuds in för att ta del av föreningens arbete. En sådan process bör stötta projekt och skapa incitament, men inte bli alltför formalia-tyngd. Det bör inte vara ett krav eller innebära ökad administrativ börda.

Det kan även genomföras genom en uppdatering av föreningens existerande policy, och vad gäller presentationer kan det ske inom ramen för återkommande aktiviteter som SAMNET. E-legitimationsprojektet kommer exempelvis presenteras närmare här.

Motionärerna påpekade att syftet med motionen är att skapa insyn och stärka gemenskapen, inte att införa betungande krav. Det är ett problem att medlemmar har svårt att få inblick i vilka projekt man kan engagera sig i, eller hur de genomförts.

Under diskussionen lyftes flera alternativa förslag. Medlemmen Jon Arvid Johnson ansåg att motionen borde avslås men att styrelsen ändå borde få i uppdrag att uppdatera riktlinjerna. Elias föreslog en mjukare formulering, där "ska" ändras till "uppmuntras" för att undvika tvingande krav. Medlemmen Mattias Axell undrade om styrelsen kunde granska det slutliga förslaget och besluta om godkännande.

Peter Michanek sammanfattade diskussionen till ett förslag:

1. Motionen avslås, men motionärerna får i uppdrag att lämna ett förslag till styrelsen på hur den kan inkluderas i de existerande riktlinjerna.
2. Styrelsen granskar sedan förslaget och beslutar om det ska godkännas eller avslås med utgångspunkt i synpunkterna om att det ska stötta processen, inte betunga den.
3. Styrelsen ansvarar efter beslut för att förslaget genomförs och att riktlinjerna uppdateras.

Beslut:

Förslaget bifölls.

19. Övriga frågor

19a. Diskussion om DFRI:s medlemskap i EDRI

Börje inledde en diskussion om DFRI:s medlemskap i EDRI, en europeisk paraplyorganisation som arbetar med digitala fri- och rättigheter.

DFRI är en självständig förening men har varit medlem i EDRI under flera år.

Medlemskapet har tidigare upplevts som meningsfullt, särskilt eftersom EDRI har betydligt större resurser jämfört med DFRI.

DFRI har i stor utsträckning varit en passiv medlem de senaste åren och inte själv drivit frågor inom EDRI.

Börje Ohlman och Peter Michanek informerade om en pågående förändring inom EDRI:

- Organisationen skiftar delvis fokus från digitala fri- och rättigheter till ett bredare perspektiv som inkluderar social rättvisa.
- Vissa medlemsorganisationer har redan detta bredare fokus, exempelvis frågor rörande Mellanöstern, sexarbetares rättigheter och andra sociala rättviseperspektiv. Digitala rättigheter är ofta endast en del begränsad av deras arbete.
- Denna förändring har lett till en viss fokusförskjutning inom EDRI.

Börje Ohlman berättade om en konflikt vid EDRI:s senaste årsmöte:

- Han beskrev hur de motsättningar som finns mellan de som vill fokusera på digital rights och de som vill fokusera på social justice påverkar val av representanter till EDRI:s styrelse och diskussionerna som förts i samband med detta.
- Han menade att DFRI bör diskutera hur föreningen ställer sig till fortsatt medlemskap i EDRI.
- Andra organisationer överväger att lämna, vilket gör frågan aktuell att diskutera internt.

Diskussionspunkter:

1. Passar EDRI:s nya fokus DFRI:s syfte och inriktning?
2. Hur ser vi på konflikten inom EDRI och frågor om god mötessed?
3. Vad tycker närvarande medlemmar? DFRI bör vara förberedd inför nästa årsmöte.

Medlemmen Linus Nordberg påpekade att en utmaning har varit informationsflödet mellan EDRI, DFRI och föreningens respektive medlemmar. Han lyfte frågan:

- Var står DFRI i detta?
- Bör föreningen inta en neutral position eller ta ställning?

Ingen beslutspunkt, årsmötet belyser att frågan bör belysas inom det fortsatta styrelse och föreningsarbetet.

19B. Delegering av beslut om medlemsavgift för organisationer

Det föreslogs att årsmötet delegerar till styrelsen att fastställa medlemsavgiften för organisationer fram till nästa årsmöte.

Beslut: Mötet biföll förslaget

En fråga väcktes om det kan bli olika avgifter för olika typer av organisationer. Styrelsen tar med synpunkten i arbetet.

20. Mötets avslutande

Mötet avslutades 20:25.

Underskrifter

Mötesordförande

Sekreterare

Peter Michanek

Andreas Bäckström

Justerare

Justerare

Päivi Morell Heinänen

Magnus Ericmats